

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра медсестринства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної
роботи
Л.І.Фалько
2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБСТЕЖЕННЯ ТА ОЦІНКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

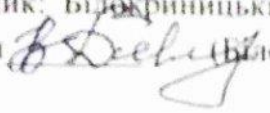
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Спеціалізація: медсестринство

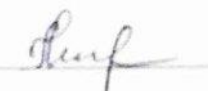
2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Білокриницький Василь Степанович, доктор медичних наук, професор кафедри (Білокриницький В.С.)

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри медсестринства

Протокол від "22" 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри медсестринства (Габрель Р.Т.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
	Спеціальність (професійне спрямування): 223 Медсестринство	Рік підготовки:	
4			
Семестр			
6-й		7-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Використання фізична реабілітації під час лікування різних органів і систем.		Лекції	
Загальна кількість годин - 165		16 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 год. самостійної роботи студента - 5	Ступінь вищої освіти: бакалавр	30 год.	24 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		59 год.	24 год.
		Вид контролю: Залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – (50%/50%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Обстеження та оцінка стану здоров'я людини є фаховою нормативною дисципліною для студентів у вивченні ними питань впливу реабілітаційних заходів та їх ефективності, визначення адекватності об'єму та змісту методів для діагностики результативності відновлювальної терапії за допомогою, як лабораторних так й інструментальних методів обстеження, оскільки у практику все інтенсивніше впроваджуються найперспективніші методи функціональної діагностики функціональних та патологічних станів.

Обстеження та оцінка стану здоров'я людини як науково-практична дисципліна і складова частина єдиної системи лікувально-профілактичного обслуговування населення має свою мету і чітко визначені зміст та завдання.

Мета курсу:

Ознайомити студентів із найсучаснішими методами діагностики функціональних станів організму людини та досліджень різних патологічних станів, навчити володіти техніками проведення цих досліджень. За допомогою, як лабораторних так й інструментальних методів обстеження навчити відслідковувати динаміку впливу реабілітаційних заходів та їх ефективність, правильно визначити адекватність об'єму та змісту методів для діагностики результативності відновлювальної терапії, узагальнювати та застосовувати весь клінічний досвід попередніх навчальних курсів зі спеціальності для адекватності оцінювання станів організму людини.

Завдання курсу:

Методичні: викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні функціональної діагностики, науки яка стосується наукових знань про методи дослідження функціональних станів органів та організму в цілому, критерії та параметри оцінювання патологічних змін в цих станах, їх застосування в діагностуванні хвороб. Під час навчання студенти озброюються методичними підходами до фізичної реабілітації в контексті функціональних методів дослідження, як невід'ємного етапу всього процесу відновлення здоров'я людини.

Пізнавальні: дати уявлення про сучасний стан розвитку функціональної діагностики, як самостійної дисципліни, яка об'єднує теоретичну фізіологію і практичну медицину, так як тільки на сучасному етапі розвитку уявлень про структури систем, що здійснюють фізіологічні функції, і умови, які забезпечують певний рівень їх діяльності в нормальному стані чи патології, стало можливим використання досліджень функцій для встановлення діагнозу та впровадження цієї форми діагностики в різних галузях. В процесі вивчення цього курсу сформувати поняття важливості функціональних методів дослідження не тільки для того, щоб встановити ступінь відхилення функцій певного органу чи системи в кількісному виразі, але, перш за все, для визначення величини порушень («втрати») життєво важливих функцій організму, фізичних та психічних можливостей, що має надзвичайне значення для проведення реабілітаційних заходів і адаптації в соціуму людей зі спеціальними потребами.

Практичні: ознайомити студентів із сучасними функціональними методами дослідження фізіологічних функцій та морфологічних особливостей органів та їх систем та навчити застосовувати їх на практиці. Навчити володіти всебічним комплексним підходом в обстеженні хворого з використанням традиційних методів діагностики. Засвоєння відповідних знань, оволодіння навичками і вміннями має глибокий практичний зміст, тому що під час порушення функції таке дослідження визначає не тільки об'єм і ступінь цих змін, але й стан механізмів, які компенсують порушення, а також виявляють механізми пристосування до зміни умов зовнішнього середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації.
- Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

II. Фахові:

- Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ.
- Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в медсестринській практиці.
- Здатність інтерпретувати теоретичні знання при вивченні дисциплін гуманітарної та соціально-економічної профілю, дисциплін природничо-наукового циклу в практичній діяльності.
- Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння в результаті вивчення дисциплін циклу професійної та практичної підготовки для виконання сестринських втручань відповідно до клінічних протоколів та стандартів сестринської діяльності.
- Здатність усвідомлювати етичні елементи філософії сестринської справи, дотримуватись принципів сестринської етики та деонтології, викладених у клятві Флоренс Найтінгейл та Етичному кодексі Міжнародної ради медичних сестер.
- Здатність усвідомлювати важливість самоосвіти та самовиховання в житті та діяльності медичної сестри, безперервності процесів навчання та професійного удосконалення.
- Здатність дотримуватись мистецтва спілкування в медсестринстві та комунікативного зв'язку з пацієнтами.

- Здатність орієнтуватись у визначенні основних потреб людини згідно з рекомендаціями Європейського регіонального бюро ВООЗ для медичних сестер Європи.
- Здатність організовувати етапи сестринського процесу.
- Здатність застосовувати практичні знання та вміння для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами сестринського процесу.
- Здатність оцінювати стан пацієнта з метою встановлення медсестринського діагнозу, планування сестринських втручань, їх реалізацію і корекцію.
- Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-протиепідемічного режиму та виконання заходів щодо профілактики внутрішньолікарняної інфекції.
- Здатність виконувати залежні сестринські втручання в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.
- Здатність виконувати незалежні, залежні та взаємозалежні сестринські втручання при наданні медичної допомоги за принципом сімейної та паліативно-хоспісної допомоги тяжкохворим.
- Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики захворювань та поліпшення здоров'я.

Міждисциплінарні зв'язки : функціональна діагностика міцно пов'язана з такими дисциплінами: анатомією людини, фізіологією людини, біофізикою, біохімією, цитологією, гістологією, фізичною реабілітацією при захворюваннях внутрішніх органів, фізичною реабілітацією при захворюваннях нервової системи, фізичною реабілітацією при захворюваннях опорно-рухового апарату, фізичною реабілітацією при захворюваннях сенсорних систем та ін. Окрім того, функціональна діагностика є базисом для всіх медичних наук.

«Обстеження та оцінка стану здоров'я людини» становить 165 год., із них 28 год. – лекції, 54 год. – практичні заняття, 83 год. – самостійна робота,

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини» завершується складанням заліку.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит І. Основи діагностики.

Тема 1. Вчення про здоров'я.

Вчення про здоров'я. Сучасні уявлення про здоров'я. Здоров'я в ієрархії цінностей індивіда, сім'ї, колективу, суспільства, країнах Європи, Азії, Америки).

Моделі здоров'я: медична, біологічна, соціально-психологічна. Визначення індивідуального здоров'я з холистических позицій. Рівні індивідуального здоров'я (тілесний, душевний, духовний), їх взаємозумовленість і взаємопов'язаність за визначальної ролі духовного рівня.

Мета функціонування кожного елемента системи «здоров'я людини». Характеристики здоров'я: тілесного (соматичні, фізичні, репродуктивні), душевного (психічні, психологічні: особистісні, соціальні), духовного (духовно-моральні).

Тема 2. Адаптація. Поняття про норму та її види.

Види та стадії формування адаптаційних реакцій організму людини. Специфічність адаптації. Генотипова та фенотипова адаптація. Адекватність адаптації.

Основні особливості протікання накопичувальної адаптації. Адаптація киснетранспортної системи. Метаболічна адаптація.

Тема 3. Поняття про хворобу, етіологію та патогенез.

Поняття про патологічний процес, патологічну реакцію, патологічний стан. Поняття про конституцію людини та діатез. Роль конституції в патології.

Стадії хвороби: прихований період, продромальний, розпалу хвороби, завершення хвороби. Характер перебігу хвороби: повне видужання, хронізація патологічного процесу, наслідки. Ушкодження, як початкова ланка патогенезу.

Значення компенсаторно-пристосувальних реакцій у розвитку хвороб. Механізм компенсаторно-пристосувальних реакцій: саморегуляція, дублювання фізіологічних процесів. Стадії компенсаторних реакцій: стадія становлення, стадія закріплення, стадія декомпенсації. Форми компенсаторно-пристосувальних реакцій: гіпертрофія (її види), гіперплазія, організація, інкапсуляція.

Тема 4. Основи діагностики. Суб'єктивне обстеження.

Збирання анамнезу. Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, періоди, симптоми та синдроми, перебіг, діагностику, прогноз, види та напрями лікування, профілактику. Методи обстеження хворих (суб'єктивні, об'єктивні та додаткові).

Основні скарги та симптоми характерні для захворювання нирок, крові, ендокринної системи та особливості обстеження пацієнтів.

Методи діагностики захворювань нирок та сечовивідних шляхів.

Діагностичне значення лабораторних досліджень сечі. Інструментальні методи обстеження. Методи діагностики опорно – рухового апарату. Методи діагностики захворювань обміну речовин. Методи діагностики захворювань крові.

Тема 5. Об'єктивні методи обстеження. Діагноз та його види

Рентгенологічне дослідження порожнинних органів за допомогою контрастних речовин носять наступні назви: жовчного міхура – холецистографія, жовчних шляхів – холеграфія; сечовивідних шляхів – урографія; ниркових мисок – пієлографія; кровоносних судин – ангіографія, порожнини серця та великих судин - ангіокардіографія; серця – вентрикулографія, бронхів – бронхографія .

Кредит II. Оцінка стану дихальної та серцево-судинної систем.

Тема 6. Обстеження та визначення стану дихальної системи.

Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання.

Методика обстеження органів дихання пацієнта: основні скарги, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження. Основні синдроми: синдром бронхіту, синдром ущільнення легеневої тканини, обструктивний синдром, синдром дихальної недостатності, больовий синдром.

Гострий та хронічний бронхіти: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, ускладнення, діагностика, лікування, профілактика. Особливості лікування вагітних.

Бронхіальна астма: визначення, етіологія, основні алергени, патогенез, класифікація, клінічна картина нападу бронхіальної астми, ускладнення,

діагностика, невідкладна допомога при нападі та принципи лікування в міжнападний період. Астматичний статус, тактика акушерки.

Пневмонії: визначення, етіологія, патогенез, сучасна класифікація, клінічна картина, ускладнення, діагностика, лікування та догляд за пацієнтами, профілактика. Особливості лікування вагітних.

Туберкульоз легень. Визначення, етіологія, шляхи зараження, патогенез, класифікація, клінічна картина основних форм туберкульозу легень, ускладнення, діагностика, принципи лікування, його спадкоємність. Соціальна, санітарна та специфічна профілактика. Чинні документи України щодо подолання та запобігання туберкульозу. Туберкульоз та вагітність.

Сухий та ексудативний плеврит: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина в залежності від виду плевриту, діагностика, принципи лікування, догляд за пацієнтами. Плевральна пункція, як діагностична та лікувальна процедура. Профілактика плевритів.

Поняття про рак легень: визначення, фактори ризику, патогенез на основі властивості пухлинних клітин, клінічна картина, ускладнення. Невідкладна медична допомога при легеневої кровотечі. Значення ранньої діагностики для прогнозу захворювання, принципи лікування, профілактика.

Поняття про хронічні неспецифічні захворювання легень. Емфізема легень, пневмосклероз. Визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, ускладнення, діагностика, принципи лікування, профілактика.

Тема 7. Обстеження та визначення стану серцево-судинної системи.

Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу, велике та мале коло кровообігу.

Методика обстеження органів кровообігу пацієнта: основні скарги, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження.

Ревматизм: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, ускладнення, діагностичні критерії, принципи лікування, первинна та вторинна профілактика, особливості догляду. Ревматизм і вагітність.

Артеріальні гіпертензії: визначення, есенціальна та симптоматичні гіпертензії. Етіологія, патогенез, класифікація гіпертонічної хвороби, клінічна картина, ускладнення, діагностика, лікування (модифікація способу життя, особливості дієти, основні групи гіпотензивних ліків), профілактика. Гіпертонічні кризи (неускладнений та ускладнений), невідкладна допомога. Артеріальна гіпертензія і вагітність.

Атеросклероз: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина в залежності від локалізації враження, ускладнення, діагностика, принципи лікування, профілактика.

Ішемічна хвороба серця: визначення, етіологія, патогенез, класифікація. Стенокардія: визначення, класифікація, клінічна картина, діагностика, надання невідкладної допомоги при нападі, планове лікування, профілактика.

Гострий інфаркт міокарда: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, ускладнення (кардіогенний шок, набряк легень, аритмії, тромбоемболії, розрив серця, аневризма шлуночків, синдром Дресслера), діагностика (зміни на електрокардіограмі, лабораторні критерії), невідкладна допомога, принципи лікування, профілактика. Атипові форми інфаркту міокарда.

Гостра судинна недостатність: непритомність, колапс, шок. Визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, невідкладна допомога, подальша тактика.

Гостра серцева недостатність: серцева астма, набряк легень. Причини, клінічні прояви, невідкладна допомога, подальша тактика.

Хронічна недостатність кровообігу: визначення, етіологія, патогенез, класифікація за А.Д. Стражеском і В.Х. Василенком, клінічна картина за стадіями, діагностика, принципи лікування, профілактика, особливості догляду за пацієнтами.

Кредит III. Оцінка стану травної, кровотворної та видільної систем.

Тема 8. Обстеження та визначення стану травної системи.

Анатомо-фізіологічні особливості органів травлення.

Методика обстеження органів травлення пацієнта: основні скарги, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження.

Гострий гастрит: визначення, етіологія, клінічна картина, невідкладна допомога, тактика, профілактика.

Хронічні гастрити А, В, С: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, ускладнення, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду.

Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки: визначення, етіологія (роль *Helicobacter pylori*), патогенез, класифікація, клінічна картина в залежності від локалізації виразки, діагностичні критерії, сучасні принципи лікування, профілактика, особливості догляду. Ускладнення виразкової хвороби, невідкладна допомога, подальша тактика. Диспансеризація пацієнтів. Особливості ведення вагітних.

Ентерити та коліти: визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування, профілактика, особливості догляду.

Хронічний панкреатит: визначення, етіологія, клінічна картина, діагностика, принципи лікування, профілактика, особливості догляду.

Хронічні гепатити: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду. Хронічний гепатит і вагітність.

Цироз печінки: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, ускладнення, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду.

Гострий та хронічний холецистити: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви гострого та хронічного холециститу, діагностика, принципи лікування, профілактика, особливості догляду. Хронічний холецистит і вагітність.

Жовчнокам'яна хвороба: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина в залежності від стадії захворювання, діагностичні критерії,

невідкладна допомога в разі печінкової кольки, принципи лікування, профілактика, особливості догляду. Жовчнокам'яна хвороба і вагітність.

Диспансерне спостереження при захворюваннях печінки та жовчного міхура.

Тема 9. Обстеження та визначення стану кровотворної системи.

Анатомо-фізіологічні особливості органів кровотворення. Состав периферичної крові. Методика обстеження органів кровотворення пацієнта, симптоми і синдроми. Додаткові методи обстеження: загальний аналіз крові, дослідження кісткового мозку, УЗД селезінки, печінки, лімфовузлів.

Анемії: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клінічна картина основних анемії (гострої і хронічної постгеморагічних, залізодефіцитної, В12-дефіцитної, гіпопластичної, гемолітичних), діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами. Анемії і вагітність.

Гемобластози: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина гострих та хронічних лейкозів (хронічний мієлолейкоз, хронічний лімфолейкоз), діагностичні критерії, принципи лікування, особливості догляду. Поняття про лімфогранулематоз.

Геморагічні діатези: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клінічна картина гемофілії і тромбоцитопенічної пурпури, діагностичні критерії, принципи лікування, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами.

Тема 10. Обстеження та визначення стану видільної системи.

Анатомо-фізіологічні особливості нирок та сечовивідних шляхів. Методика обстеження сечовивідних органів пацієнта: основні скарги, термінологія дизурічних розладів, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження: рентгенологічні та ультразвукові методи обстеження нирок, аналізи сечі: загальний, за методами Нечипоренка, Зимницького, бактеріологічний.

Гострий та хронічний гломерулонефрит: визначення, етіологія, роль □-гемолітичного стрептококу групи А, патогенез, класифікація, клінічна картина,

ускладнення, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами.

Гострий та хронічний пієлонефрит: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами. Пієлонефрит і вагітність.

Нирковокам'яна хвороба: визначення, етіологія, клінічна картина, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика. Невідкладна допомога в разі нападу ниркової коліки.

КРЕДИТ IV. Оцінка стану нервової та ендокринної систем.

Тема 11. Обстеження та визначення стану нервової системи.

Зовнішня і внутрішня будову спинного мозку, його оболонки, міжоболонкові простори та судини, структурно-функціональні особливості різних відділів головного мозку. Вивчити цито- та мієлоархітекtonіку кори головного мозку, структурно-функціональні особливості нюхового мозку та лімбічної системи. Ознайомитися з будовою та функцією базальних ядер, оболонок головного мозку, міжоболонковими просторами та судинами. Розглянути структури, з яких складаються пірамідна та екстрапірамідна рухові системи, соматосенсорні шляхи свідомої та несвідомої чутливості. З'ясувати їх функцію. вивчити анатомію спинномозкових і черепно-мозкових нервів, їхніх сплетень. Показати роль соматичної іннервації як джерела нервопостачання шкіри та мускулатури тулуба і кінцівок. Ознайомитись із особливостями автономної іннервації. Розглянути будову і функціонування її симпатичної та парасимпатичної частин. Усвідомити принцип подвійної іннервації внутрішніх органів, судин, залоз, гладеньких м'язів.

Тема 12. Обстеження та визначення стану ендокринної системи.

Анатомо-фізіологічні особливості ендокринних органів. Методика обстеження ендокринних органів пацієнта, симптоми і синдроми. Додаткові методи обстеження: аналіз крові на цукор, аналіз добової сечі на цукор, аналіз сечі на кетонів тіла, ультразвукове дослідження підшлункової залози.

Дифузне тіреотоксичне воло: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, ускладнення, діагностичні критерії, принципи лікування, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами. Дифузне тіреотоксичне воло і вагітність.

Мікседема: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами.

Ендемічне воло: визначення, етіологія, ендемічні зони в Україні, класифікація, клінічна картина, діагностика, профілактика.

Цукровий діабет: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, діагностичні критерії, ускладнення, принципи лікування, включаючи сучасні вимоги до дієти на основі хлібних одиниць, профілактика, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами. Цукровий діабет і вагітність.

КРЕДИТ V. Оцінка стану кістково-м'язової системи.

Тема 13. Обстеження та визначення стану кістково-м'язової системи.

Обстеження пацієнтів із системними хворобами сполучної тканини: ревматоїдним артритом, системним червоним вовчком, склеродермією.

Формулювання попереднього діагнозу на основі суб'єктивного та об'єктивного обстеження, визначення тактики акушерки.

Виконання лікарських призначень. Догляд за пацієнтами із системними хворобами сполучної тканини, особливості догляду за вагітними.

Виписування рецептів на медикаменти, які застосовуються для лікування системних хвороб сполучної тканини (протизапальні, глюкокортикоїди, знеболювальні засоби). Заповнення медичної документації.

Удосконалення практичних навичок: взяття крові для біохімічного дослідження: техніка венепункції; виконання підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій; застосування зігрівального компресу на суглоб.

Тема 14. Реабілітаційне обстеження.

Сколіометрія (вимірювання градусів ротації хребта), плантографія (сканування відбитків стоп), клінічне тестування стану, довжини та сили м'язів,

виконання проби Руф'є (спосіб дослідження працездатності серця, визначення допустимого рівня фізичного навантаження для дитини).

4. Структура навчальної дисципліни

Назва тем і кредитів	Денна форма				
	Кількість годин				
	Всього	У тому числі			
		л	Пр.	Лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	7
Кредит I. Основи діагностики.					
Тема 1. Вчення про здоров'я.	9	2	4	-	3
Тема 2. Адаптація. Поняття про норму та її види.	9	2	4	-	3
Тема 3. Поняття про хворобу, етіологію та патогенез.	9	2	4	-	3
Тема 4. Основи діагностики. Суб'єктивне обстеження.	9	2	4	-	3
Тема 5. Об'єктивні методи обстеження. Діагноз та його види.	9	2	4	-	3
Разом за кредитом 1	45	10	20	-	15
Кредит II. Оцінка стану дихальної та серцево-судинної систем.					
Тема 6. Обстеження та визначення стану дихальної системи.	14	2	2	-	10
Тема 7. Обстеження та визначення стану серцево-судинної системи.	16	2	4	-	10
Разом за кредитом 2	30	4	6	-	20
Кредит III. Оцінка стану травної, кровотворної та видільної систем.					
Тема 8. Обстеження та визначення стану травної системи.	10	2	4	-	4
Тема 9. Обстеження та визначення стану кровотворної системи.	10	2	4	-	4
Тема 10. Обстеження та визначення стану видільної системи.	10	2	4	-	4
Разом за кредитом 3	30	6	12	-	12
КРЕДИТ IV. Оцінка стану нервової та ендокринної систем.					

Тема 11. Обстеження та визначення стану нервової системи.	15	2	4	-	9
Тема 12. Обстеження та визначення стану ендокринної системи.	15	2	4	-	9
Разом за кредитом 4	30	4	8	-	18
КРЕДИТ V. Оцінка стану кістково-м'язової системи.					
Тема 13. Обстеження та визначення стану кістково-м'язової системи.	15	2	4	-	9
Тема 14. Реабілітаційне обстеження.	15	2	4	-	9
Разом за кредитом 5	30	4	8	-	18
Усього годин	165	28	54	-	83

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит I. Основи діагностики.		
1.	Тема 1. Вчення про здоров'я. - поняття про здоров'я, складові, завдання, фактори впливу.	4
2.	Тема 2. Адаптація. Поняття про норму та її види. - визначення норми; - види норм, їх характеристика.	4
3.	Тема 3. Поняття про хворобу, етіологію та патогенез. - визначення хвороби, класифікація хвороб; - етіологія та патогенез.	4
4.	Тема 4. Основи діагностики. Суб'єктивне обстеження. - визначення діагностики; - методи обстеження пацієнтів; - схема обстеження; - суб'єктивне обстеження: розпитування пацієнтів, порядок проведення і оформлення, загальні підходи.	4
5.	Тема 5. Об'єктивні методи обстеження. Діагноз та його види. - визначення діагнозу, види діагнозів, їх характеристика; - основні та додаткові об'єктивні методи обстеження, загальні правила проведення та послідовність.	4
Кредит II. Оцінка стану дихальної та серцево-судинної систем.		
6.	Тема 6. Обстеження та визначення стану дихальної системи. - основні симптоми при захворюваннях органів дихання; - проведення огляду, пальпації та перкусії грудної клітки.	2
7.	Тема 7. Обстеження та визначення стану серцево-судинної системи.	4

	- основні симптоми при захворюваннях серцево-судинної системи; - проведення огляду, пальпації та перкусії.	
Кредит III. Оцінка стану травної, кровотворної та видільної систем.		
8.	Тема 8. Обстеження та визначення стану травної системи. - основні симптоми при захворюваннях травної системи; - проведення огляду, пальпації, перкусії, аускультації та додаткових методів обстеження.	4
9.	Тема 9. Обстеження та визначення стану кровотворної системи. - основні симптоми при захворюваннях кровотворної системи; - проведення огляду, пальпації, перкусії, аускультації та додаткових методів обстеження.	4
10.	Тема 10. Обстеження та визначення стану видільної системи. - основні симптоми при захворюваннях видільної системи; - проведення огляду, пальпації, перкусії, аускультації та додаткових методів обстеження.	4
КРЕДИТ IV. Оцінка стану нервової та ендокринної систем.		
11.	Тема 11. Обстеження та визначення стану нервової системи. - основні симптоми при захворюваннях нервової системи; - проведення діагностичних тестів на визначення лабільності нервової системи.	4
12.	Тема 12. Обстеження та визначення стану ендокринної системи. - основні симптоми при захворюваннях ендокринної системи; - проведення лабораторних аналізів на визначення рівня гормонів в крові;	4
КРЕДИТ V. Оцінка стану кістково-м'язової системи.		
13.	Тема 13. Обстеження та визначення стану кістково-м'язової системи. - основні симптоми при захворюваннях кістково-м'язової системи; - проведення огляду, пальпації та додаткових методів обстеження.	4
14.	Тема 14. Реабілітаційне обстеження. - сколіометрія (вимірювання градусів ротації хребта); - плантографія (сканування відбитків стоп); - клінічне тестування стану, довжини та сили м'язів; - виконання проби Руф'є (спосіб дослідження працездатності серця, визначення допустимого рівня фізичного навантаження для дитини).	4

Всього	54
---------------	-----------

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит І. Основи діагностики.		
15.	Тема 1. Вчення про здоров'я. - моделі здоров'я: медична, біологічна, соціально-психологічна; - визначення індивідуального здоров'я з холистических позицій	3
16.	Тема 2. Адаптація. Поняття про норму та її види. - генотипова та фенотипова адаптація; - адаптація киснетранспортної системи.	3
17.	Тема 3. Поняття про хворобу, етіологію та патогенез. - форми компенсаторно-пристосувальних реакцій: гіпертрофія (її види), гіперплазія, організація, інкапсуляція; - роль конституції в патології.	3
18.	Тема 4. Основи діагностики. Суб'єктивне обстеження. - методи діагностики захворювань обміну речовин - методи діагностики захворювань крові.	3
19.	Тема 5. Об'єктивні методи обстеження. Діагноз та його види. - рентгенологічні методи дослідження.	3
Кредит ІІ. Оцінка стану дихальної та серцево-судинної систем.		
20.	Тема 6. Обстеження та визначення стану дихальної системи. - клінічна картина бронхоектатичної хвороби та абсцесу легень; - гнійні захворювання легень: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, ускладнення, діагностика, принципи лікування та догляд за пацієнтами, профілактика.	10
21.	Тема 7. Обстеження та визначення стану серцево-судинної системи. - роль української школи внутрішньої медицини у вивченні захворювань серцево-судинної системи: В.П. Образцов, М.Д. Стражеско, М.М. Губергріц, В.Х. Василенко; - набуті вади серця: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, гемодинаміка в залежності від виду вади, клінічна картина, поняття про компенсацію і	10

	декомпенсацію, діагностика, принципи лікування, профілактика. Вагітність і вади серця.	
Кредит III. Оцінка стану травної, кровотворної та видільної систем.		
22.	Тема 8. Обстеження та визначення стану травної системи. - значення здорового способу життя та дієти для профілактики захворювань печінки та жовчовивідних шляхів; - рак шлунка: визначення, етіологія, клінічна картина, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика, особливості догляду.	4
23.	Тема 9. Обстеження та визначення стану кровотворної системи. - тромбоцитопенічна пурпура і вагітність; - гемобластози: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина гострих та хронічних лейкозів (хронічний мієлолейкоз, хронічний лімфолейкоз), діагностичні критерії, принципи лікування, особливості догляду. Поняття про лімфогранулематоз.	4
24.	Тема 10. Обстеження та визначення стану видільної системи. - хронічна ниркова недостатність. Основні причини, патогенез, клінічні симптоми, стадії. Додаткові методи обстеження — лабораторні (проба Зимницького, Реберга, біохімічне дослідження крові на остатній азот) та інструментальні. Принципи лікування, гемодіаліз, трансплантація нирки.	4
КРЕДИТ IV. Оцінка стану нервової та ендокринної систем.		
25.	Тема 11. Обстеження та визначення стану нервової системи. - неврози. Основні причини, патогенез, клінічні симптоми, стадії.	4
26.	Тема 12. Обстеження та визначення стану ендокринної системи. - гіповітамінози: їх суть та значення для вагітних. Принципи лікування, профілактика. - ожиріння: визначення, етіологія, класифікація, клінічна картина, діагностика, принципи лікування, профілактика.	4
КРЕДИТ V. Оцінка стану кістково-м'язової системи.		
27.	Тема 13. Обстеження та визначення стану кістково-м'язової системи. - додаткові методи дослідження (загальний аналіз крові, біохімічне дослідження крові, рентгенологічне обстеження суглобів).	9
28.	Тема 14. Реабілітаційне обстеження. - сколіометрія (вимірювання градусів ротації хребта);	9

	- плантографія (сканування відбитків стоп); - клінічне тестування стану, довжини та сили м'язів; - виконання проби Руф'є (спосіб дослідження працездатності серця, визначення допустимого рівня фізичного навантаження для дитини).	
Всього		83

7. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті за наступними темами:

- Предмет і завдання фізичної реабілітації в терапії. Міжнародна статистична класифікація. Історія та значення. Принципи формування клініко-статистичних нозологічних форм.
- Фізіотерапія, як метод фізичної реабілітації. Найбільш поширені методи фізіотерапії. Особливості застосування засобів фізичної реабілітації при ушкодженнях і захворюваннях опорно-рухового апарату. Методика реабілітації при дегенеративно-деструктивних змінах та сколіозі.
- Загальні відомості про серцево-судинні захворювання. Класифікація захворювань кровообігу. Загальна схема використання реабілітаційних заходів при захворюваннях серцево-судинної системи.
- Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання. Загальні відомості про захворювання органів дихання. Основні скарги хворого і об'єктивні симптоми. Методи діагностики функціонального стану органів дихання. Загальна схема реабілітаційних заходів при захворюваннях дихальної системи.
- Запальні захворювання жіночих статевих органів. Їх клінічні прояви і чинники, сприяючі виникненню запальних захворювань жіночих

статевих органів. Завдання і вплив фізичної реабілітації при лікуванні запальних захворювань жіночих статевих органів.

- Завдання та методи фізичної реабілітації при захворюваннях нирок.
- Завдання та методи фізичної реабілітації при захворюваннях чоловічої статевої системи.

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням

комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна

робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації

пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання

поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота здобувачів освіти з дисципліни «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини» повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;

- володіння розумовими процесами;
- мобільність і критичність мислення;
- володіння засобами обробки інформації;
- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Під час заліку застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90 – 100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80 – 89	4 (добре)	4/добре/зараховано
C	65 – 75		
D	55 – 64	3 (задовільно)	3/задов./зараховано
E	50 – 54		
FX	35 - 49	2 (незадовільно)	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини».
2. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних занять з дисципліни «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини» студентами денної форм навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство».
3. Навчальні посібники.
4. Презентації лекцій у програмі Power Point.
5. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
8. Засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
9. Завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини».

12. Рекомендована література

Базова

1. *Никитин А.В., Переверзев Б.М., Гусманов А.К.* Основы диагностики заболеваний внутренних органов. — М.: Март, 2003.
2. *Окороков А.Н.* Диагностика заболеваний внутренних органов. — М.: Медицинская литература, 2000.
3. *Серкова В.К., Станіславчук М.А., Монастирський Ю.І.* Факультетська терапія. — Вінниця: Нова книга, 2005.
4. *Шегедин М.Б., Шуляр І.А., Подносова Л.М., Дацко Л.П., Шавала О.Т.* Медсестринство у внутрішній медицині. — К.: Медицина, 2009.
5. *Яворський О.Г.* Основы внутренней медицины. Пропедевтика внутренних хвороб. — К.: Здоров'я, 2004.

Допоміжна

1. *Демченко О.К.* Медсестринство в терапії. — К.: Здоров'я, 2002.
2. *Єпішина А.В.* Пропедевтика внутренних хвороб с доглядом за терапевтическими хворими. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.
3. *Окороков А.Н.* Лечение заболеваний внутренних органов. — М.: Медицинская литература, 2000.
4. *Хворостінка В.М., Журавльова Л.В., Мойсеєнко Т.А.* Факультетська терапія. — Харків: Факт, 2002.

Інформаційні ресурси

1. Президент України – www.prezident.gov.ua.
2. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua.
3. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua.
4. Міністерство охорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua>.
5. Міністерство інфраструктури України – www.mtu.gov.
6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій – www.dsns.gov.ua.
7. Міністерство юстиції України – www.minjust.gov.ua.
8. Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua.
9. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського – www.nbuv.gov.ua.
10. Організація об'єднаних націй – www.un.org/russian/esa/index.html.